

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

9053-2020 (11 01 00)

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen päätös pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen tarkastamisesta osoitteessa Vallihaudankatu 10, Turku

Ympäristönsuojelu, ympäristötarkastaja Virpi Laine 5.10.2020:

Ilmoituksen tekijä

Kiinteistö Satamaportti Oy

Puhdistettavan alueen sijainti ja alueen omistaja

Osoite:

Vallihaudankatu 10, 20100 Turku

Kiinteistö:

853-514-3-0 (osa kiinteistöstä)

Kiinteistön haltija:

TVT Asunnot Oy

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maan aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselle.

Ympäristöministeriö on päätöksellään YM2/464/2015 siirtänyt kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimivalle Turun kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnalle (nykyinen rakennus- ja lupalautakunta) toimivallan käsitellä ympäristönsuojelulain 14 luvussa mainitut pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevat asiat Turun kaupungin alueella. Rakennus- ja lupalautakunta on delegoinut asiaa koskevan päätösvallan ympäristönsuojelupäällikölle 23.1.2020.

Ilmoituksen vireille tulo

Ilmoitus on tullut vireille 18.8.2020, jolloin se jätettiin Turun kaupungin ympäristönsuojeluun (Dno 9053-2020).

Ilmoitukseen liitetyt asiakirjat

- Sijaintikartta
- Asemakaava
- Kiinteistörekisterikartta ja naapurikiinteistöjen omistajatiedot
- Ympäristöarviointi, Vallihaudankatu 10, Turku, Kiinteistö Satamaportti Oy, Golder Associates Oy, 4.6.2009, 09502120118
- Maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma, Vallihaudankatu 10, 20100 Turku, TVT Asunnot Oy, Golder Associates Oy, 18.8.2020, 20147423 AO

Maaperän puhdistamista koskevat luvat tai ilmoitukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu 06.10.2020 13:22:55, Mäki Olli-Pekka.

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Saatujen tietojen mukaan alueelle ei ole aiemmin laadittu pilaantuneita maita koskevia päätöksiä tai lausuntoja.

Pilaantumisen aiheuttanut toiminta

Alueella on varasto/toimistorakennus sekä pienempi varastorakennus. Isommassa rakennuksessa on myös verstaatti, jossa on tehty mm. metallintyöstöä. Lämmitysöljysäiliö on pannuhuoneessa rakennuksen pohjoispäädyssä ja säiliön täyttöpaikka on rakennuksen ulkoseinustalla. Rakennus on perustettu puupaaluille eikä siinä ole kellaritiloja.

Rakennuksen kaakkois/eteläpuolelta on purettu konepaja/korjaamokäytössä ollut rakennus, jonka pannuhuone ja öljysäiliöt ovat sijainneet puretun rakennuksen länsipäädyssä. Siinä on ollut myös rasvamonttuja, joiden sijainti ei ole selvinnyt historiatiedoista. Lattiarakenteet on purettu, jonka jälkeen aluetta on täytetty purkutiilillä ja käytetty pysäköintialueena.

Kiinteistön käyttö ja maaperäolosuhteet

Maankäyttö, kaavoitus, ympäristö ja naapurit

Kohdealue on Sataman liikennealueella sekä 9-16.-46 ja Pahaniemi asemakaavan (853 68/1952) alueella. Asemakaavassa se on merkitty kuuluvan teollisuus- ja varastoalueeseen (TVK). Kohteen käyttötarkoitus tulee muuttumaan asuinkäyttöön ja alueelle on saatu rakennuslupa 31.12.2019. Toimistorakennus puretaan suurimmaksi osaksi ja siihen rakennetaan kolmikerroksinen uudisrakennusosa. Lisäksi rakennetaan uudisrakennus ja puretaan alueella oleva varastorakennus.

Kohdekiinteistön omistaa Turun kaupunki. Kunnostettava alue rajautuu koillisessa Vallihaudankatuun ja luoteessa Satamakatuun. Länsipuolella on päällystetty paikoitusalue ja etelässä teollisuus-/toimistorakennus ja vanhat makasiinit.

Maaperä

Maanpinnassa on 1-2 metrin paksuinen täyttömaakerros, joka on pääasiassa hiekkaa. Osassa tutkimuspisteistä täytökerroksessa on tiiliä ja saatujen tietojen mukaan puretun konepaja/korjaamorakennuksen kohdalle on ajettu n. 0,6-0,8 metrin paksuinen kerros tiiltä. Pohjamaa on savea. Savikerroksen paksuus ei ole tiedossa.

Pohja- ja pintavedet

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Kaarnikko (0285352) sijaitsee n. 4,1 km kohteesta kaakkoon. Ympäristöarvioinnin mukaan alueella ei arvioida olevan yhtenäistä orsivesikerrosta, mutta alueen täytökerrokseen voi kertyä orsivettä ja sitä voi ajoittain purkautua kohteen alueelta kunnallisteknisiä kaivantoja pitkin.

Ilmoituksessa esitetty arvio maaperän pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Maaperän haitta-aineet

Kohteessa on tehty ympäristötekniisiä tutkimuksia vuonna 2009, jolloin alueelle on tehty yhteensä 10 tutkimuspistettä.

Lyijyn, kuparin ja sinkin maksimipitoisuudet ylittivät VNA 214/2007 ylemmät ohjearvot. Öljyhiilivetyjen jakeiden C₂₁-C₄₀ pitoisuus ylitti yhdessä pisteessä alemman ohjearvon. Tutkimuksissa todetut maksimipitoisuudet ovat seuraavat:

Kupari 211 mg/kg (tutkimuspiste S7)

Lyijy 2380 mg/kg (tutkimuspiste S3)

Sinkki 1680 mg/kg (tutkimuspiste S7)

Öljyhiilivetyjen jakeet C₂₁-C₄₀ 664 mg/kg (tutkimuspiste S1)

Lisäksi näytepisteessä S6 todettiin VNA 214/2007 alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus kuparia ja näytepisteessä S5 kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia arseenia lyijyä ja sinkkiä.

Neljässä tutkimuspisteessä (S1, S3, S5 ja S9) todettiin täyttömaan seassa jätejakeita, mm. tiiltä ja puuta.

Tutkimattomien alueiden osalta maaperän mahdollinen pilaantuneisuus tarkistetaan viimeistään ennen rakentamistoimenpiteiden alkua.

Kunnostustarpeen arviointi

Kohdealueen tuleva asuinkäyttö, todettujen haitta-aineiden ominaisuudet sekä kohteen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioiden maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi on perusteltua tehdä viitearvovertailuna vertaamalla todettuja haitta-ainepitoisuuksia VNA 214/2007:n alempiin ohjearvoihin.

Viitearvovertailun perusteella kohteen maaperä luokitellaan suunnitellussa käytössä kuparilla, lyijyllä ja sinkillä sekä öljyhiilivedyillä C₂₁-C₄₀ pilaantuneeksi 5 näytepisteen alueella. Tutkimusten perusteella ei ole mahdollista arvioida haitta-ainepitoisen maa-aineksen esiintymisen laajuutta tai pilaantuneen maan määrää. Haitta-aineita esiintyy kohteen täyttömaissa, eikä pilaantumisen aiheuttanut tapahtumaa ole tiedossa.

Kunnostussuunnitelma ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Maaperän kunnostusmenetelmä ja -tavoitteet

Kohteen alueen maaperä puhdistetaan massanvaihdolla. Alueella tullaan joka tapauksessa uudisrakennuksen yhteydessä tekemään kaivutöitä eikä muiden kunnostusmenetelmien arvioida olevan kustannustehokkaita tai järkeviä, kun huomioidaan haitta-aineiden ominaisuudet, esiintymissyvyys ja kohteen geologia. Mikäli kunnostusmenetelmä vaihtuu tai täydentyy, sovitaan muutoksista

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Turun kaupungin ympäristöviranomaisen kanssa ennen toimenpiteiden aloittamista.

Kunnostuksen yhteydessä alueelle kaivetaan koekuoppia tutkimattomien alueiden haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseksi. Koekuoppien maanäytteistä määritetään kenttämittarilla öljyhiilivetyjen, raskasmetallien ja arseenin kokonaispitoisuudet ja tarvittaessa osasta näytteistä määritetään laboratoriossa öljyhiilivetyjen C₂₁-C₄₀, raskasmetallien ja arseenin pitoisuudet. Mikäli kaivun yhteydessä tehdyt havainnot edellyttävät, näytteistä määritetään myös muita haitta-aineita.

Mikäli kunnostuksen yhteydessä kaivannoista on tarve poistaa vettä, vesien johtamisesta jätevesiviemäriin sovitaan Turun Vesihuolto Oy:n kanssa ja huilivesiviemäriin johtamisesta Turun kaupungin ympäristönsuojelun kanssa. Merkittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävä vesi poistetaan imuautolla.

Kaivantojen täytöissä käytetään muualta tuotua tarkoitukseen soveltuvaa pilaantumaton maa-ainesta tai kohteesta kaivettua jätteetöntä puhdistusvoitteet alittavaa ja tarkoitukseen soveltuvaa maa-ainesta.

Kunnostusta jatketaan, kunnes pilaantunut maa on poistettu ja kaivurajapinoista otettavien näytteiden pitoisuudet alittavat kunnostuksen tavoitetasot. Kunnostusta ei jatketa kohteena olevan alueen ulkopuolelle. Mikäli rakentamisen takia on tarve kaivaa kiinteistön ulkopuolelle, sietä poistetaan maata vain rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

Maaperän kunnostustavoitteiksi alueelle esitetään VNA 214/2007 alempia ohjearvoja seuraavasti:

Kupari 150 mg/kg

Lyijy 200 mg/kg

Sinkki 250 mg/kg

Öljyhiilivedyt C₂₁-C₄₀ 600 mg/kg

Mikäli puhdistuksen yhteydessä tulee esiin haitta-aineita, joita ei ole tiedossa tai joita ei tutkimuksissa ole todettu alempia ohjearvoja ylittävinä pitoisuuksina, maaperän puhdistustavoitteiksi esitetään myös em. haitta-aineiden osalta VNA 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja.

Mikäli maaperän puhdistustöiden jälkeen alueelle jää asetetut tavoitepitoisuudet ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, arvioidaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve riskitarkastelun perusteella.

Maaperän puhdistustyön aloittamisesta ilmoitetaan Turun kaupungin ympäristönsuojelulle kirjallisesti aloitusilmoituksella ennen töiden aloittamista. Aloitusilmoituksessa kerrotaan puhdistustyön aloittamisajankohta, työtä valvovan ympäristötekniikan valvojan yhteystiedot ja massojen vastaanottoaikojen tiedot. Kunnostuksen lopetusilmoitus toimitetaan ympäristönsuojelulle, kun kunnostustyöt on saatu päätökseen.

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Maa-ainesjätteen luokittelu ja käsittely

Maaperän kunnostamista ja massojen poistoa ohjaa ja valvoo riittävän kokemuksen omaava ympäristötekniinen asiantuntija, joka tarkistaa kaivettavien massojen haitta-ainepitoisuuksia kenttätestein ja tarvittaessa laboratorio-analysien avulla sekä ohjaa poistettavat massat haitta-ainepitoisuuksien perusteella asianmukaisiin vastaanottopisteisiin. Ohjauksessa käytetään ensisijaisesti ennen kaivutöitä tehtävien lisätutkimusten tuloksia sekä aiemmin toteutetun ympäristötekniisen tutkimuksen tuloksia.

Kaivun aikana otetuista näytteistä tarkkaillaan raskasmetallien ja arseenin pitoisuuksia XRF-kenttämittarilla sekä tarvittaessa kokonaishiilivetyttöisyyttä Petroflag- kenttätestillä. Lisäksi massoista analysoidaan tarvittaessa laboratorioissa öljyhiilivetyjen (C₂₁-C₄₀), arseenin tai raskasmetallien pitoisuuksia. Tarvittaessa kaivumassoista määritetään muita haitta-aineita, mikäli kaivun aikana tehdyt havainnot sitä edellyttävät.

Kohteesta kaivettava maa-aines luokitellaan Vna 214/2007 mukaisesti:

- haitta-ainepitoisuudeltaan kynnysarvon alittava maa-aines on pilaantumaton
- haitta-ainepitoisuudeltaan kynnysarvon ylittävä, mutta alemman ohjearvon alittava maa-aines luokitellaan maa-ainesjätteeksi, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia.
- haitta-ainepitoisuudeltaan alemman ohjearvon ylittävä maa-aines luokitellaan pilaantuneeksi maa-ainesjätteeksi. Maa-ainesjäte luokitellaan haitta-aineiden kokonaispitoisuuksien perusteella joko tavanomaiseksi tai vaaralliseksi jätteeksi jäteasetuksen (VNA 179/2012, 1.6.2015 alkaen VNA 86/2015) luokitusnumeroin 17 05 04 tai 17 05 03. Maa-ainesjäte on vaarallista jätettä, mikäli jätteen vaaraominaisuuksiin perustuvat haitta-aineiden kemikaaliluokituksen perusteella annetut vaarallisen jätteen raja-arvot täyttyvät.
- Lajittelua tehdään tarvittaessa myös vastaanottoaikkojen muiden edellytysten mukaan (esim. poikkeavat pitoisuusrajat, jätejakeiden esiintyminen).

Maa-ainesjätteiden haitta-ainekoostumuksen ja aineiden kokonaispitoisuuksien perusteella tehdyn luokituksen mukaisesti maa-ainesjätteet toimitetaan luvanvaraisiin käsittelykeskuksiin. Massojen vastaanottoon liittyvistä yksityiskohdista, kuten massojen sisältämistä jätejakeista sovitaan vastaanottoaikkojen kanssa etukäteen. Kaivu tehdään lajittelevana kaivuna, jolloin isot kivet, lohkareet tai jätekappaleet erotellaan erilleen maa-aineksista.

Pilaantuneen maan kuljetuksista pidetään kuormakirjanpitoa ja kuormien mukana toimitetaan siirtoasiakirjat vastaanottavalle jätteenkäsittelykeskukselle. Pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan vastaanottoaikaan jatkokäsittelyä varten kuorma-autoilla, joiden lavat on peitetty pölyämisen estämiseksi. Kuljetuskalusto on merkitty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin.

Kaivuiden yhteydessä poistettava mahdollinen jäte käsitellään noudattaen Turun kaupungin ympäristönsuojelun ohjeita.

Poistettavat massat, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat VNA 214/2007 kynnysarvojen ja alempien ohjearvojen välissä, sijoitetaan luvanvaraiselle maan-

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

kaatopaikalle tai ympäristötekni­sen valvojan ohjaamana muulle vastaanotto­paikalle. Mikäli niitä toimitetaan muualle, sijoittamiselle on erillinen lupa (esim. ympäristölupa tai valvo­van viranomaisen muu hyväksyntä).

Massanvaihtokaivantojen rajoilta otetaan kokoomanäytteitä kaivantojen poh­jista ja seinämistä. Näytteet otetaan maaperän kerrosrakenne huomioiden siten, että yksi kokoomanäyte edustaa n. 100-150 m²:n suuruista puhdistettua aluetta. Näytteistä mitataan kenttämittarilla ne haitta-aineet, joita alueella on aiemmissa tutkimuksissa tai työn aikana todettu. Lisäksi n. 30 % kokooma­näytteistä varmistetaan laboratoriossa niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita alueella on todettu.

Mikäli pilaantunut alue ulottuu sellaisen rakenteen alueelle, jota ei ole maape­rän puhdistustyön yhteydessä mahdollista tai kustannustehokasta purkaa tai kunnostettavan alueen ulkopuolelle, pilaantuneet alueet varaudutaan eristä­mään täyttömaista erottavalla rakenteella. Epäorgaanisilla haitta-aineilla pi­laantunut maa-aines erotetaan esim. suodatinkankaalla. Mahdollisia orgaani­sia haitta-aineita sisältävä maa-aines varaudutaan erottamaan eristävällä ra­kenteella (esim. HDPE-kalvo tai bentoniitti). Mahdollisista huomio- ja eristera­kenteiden asennuksista sovitaan ympäristönsuojelun kanssa erikseen ennen asennusta ja ympäristötekni­nen valvoja on paikalla niitä asennettaessa. Ra­kenteiden sijainnit esitetään kunnostuksen loppuraportissa ja merkitään ra­porttiin liitettävään karttaan.

Mikäli kaivutöiden yhteydessä todetaan maaperän pilaantuneisuuden jatku­van kunnostettavan kiinteistön ulkopuolelle, ilmoitetaan asiasta ko. kiinteistö­jen omistajille ja Turun kaupungin ympäristönsuojelulle. Mahdollisista muista pilaantuneisuuden tai kunnostuksen kannalta yllättävistä asioista ilmoitetaan viipymättä Turun kaupungin ympäristönsuojelulle.

Kunnostustyön lopputuloksen toteaminen

Maaperän kunnostustyö päätetään, kun haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostus­taavoitteet ylittävät maa-ainekset on poistettu kunnostettavalta alueelta tai kun kunnostustavoitteen ylittävät maa-ainekset on eristetty ympäristöviranomai­sen hyväksymällä tavalla.

Maaperän puhdistustyöstä laadittavassa raportissa esitetään pilaantuneelta alueelta poistettujen maamasso­jen määrät ja massanvaihtokaivannon rajaus sekä näytepisteiden sijainti. Myös analyysitulokset ja yhteenvetotaulukot alu­eelta otetuista näytteistä esitetään raportissa. Lisäksi esitetään mahdolliset eristävä rakenteet. Massanvaihdon toimenpideraportissa esitetään arvio puh­distustyön tavoitteiden toteutumisesta ja se toimitetaan Turun kaupungin ym­päristönsuojelulle kolmen kuukauden kuluessa puhdistustöiden päättymises­tä.

Mikäli kohdealueelle jää kunnostustavoitteet ylittäviä massoja, määritetään mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve riskitarkastelun perusteella.

Työnaikaisten riskien hallinta ja työsuojelu

Maaperän puhdistamiseen liittyvät työt pyritään tekemään siten, ettei aiheute­ta haittaa ympäristölle. Melu- ja pölyhaitat eivät poikkea maarakennustyömai­

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

den yleisesti aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Kaivun ja lastauksen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi ja lyhytaikaiseksi eikä kuljetusten arvioida aiheuttavan häiriötä muulle liikenteelle.

Massojen pölyämistä seurataan työn aikana ja tarvittaessa massoja kostutetaan pölyämisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneita maita kuljettavien kuorma-autojen lavat peitetään kuljetuksen ajaksi pölyämisen estämiseksi.

Kunnostustyöhön osallistuvilla työntekijöillä on käytävissään henkilökohtaiset suojavarusteet, joiden käytöstä päättää kenttämittausten perusteella työmaan vastaava mestari tai työsuojelusta vastaava henkilö.

Kirjanpito

Maaperän kunnostuksesta pidetään työmaalla kirjaa, johon kirjataan tiedot näytteenotoista ja analyysituloksista sekä poistetuista pilaantuneista massoista ja niiden sijoituspaikoista ym. kunnostuksen dokumentoinnin kannalta oleelliset tiedot.

Kunnostuksen aikataulu

Alustavan suunnitelman mukaan työt kohteessa aloitetaan syys-lokakuussa 2020.

Ilmoituksen käsittely

Asian vireilläolosta ilmoittaminen ja lausunnot sekä mielipiteet

Ympäristönsuojelun käsityksen mukaan naapurien ennalta kuuleminen ei ole ollut tarpeellista, koska työstä aiheutuvien haittojen ei ole arvioitu ulottuvan merkittävästi puhdistettavaa aluetta laajemmalle.

Päätös

Päätin hyväksyä ilmoituksessa esitetyn menettelyn. Kunnostettavaksi tulevan alueen (liitekartalla esitetyn toimenpidealueen) maaperän puhdistamisessa on noudatettava seuraavia määräyksiä, mikäli niissä mainittu menettely poikkeaa ilmoituksessa esitetystä:

Maaperän puhdistustuloksen toteaminen

1. Puhdistettavan alueen maaperästä tulee poistaa ne maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät esitetyt puhdistustavoitteet. Mikäli kunnostustyön yhteydessä havaitaan, että kiinteistön maaperässä on aiemmin tutkittujen haitta-aineiden lisäksi muita haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen (214/2007) alemmat ohjearvot, tulee maaperä kunnostaa kyseisten aineiden osalta siten, että maaperän haitta-ainepitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot.

2. Massanvaihtokaivantojen rajoilta otettavien jäännöspitoisuusnäytteiden tulee edustaa toimenpidealueella jäävän maan laatua ja kerroksellisuutta. Näytepisteet, jotka on merkittävä loppuraporttiin liitettävään karttaan, on valittava siten, että saatuja tuloksia voidaan verrata suoraan aiemmin alueella suoritettuihin tutkimuksiin. Maaperän puhdistustyön lopputuloksen todentamiseksi on

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

kaivannoista otettava vähintään yksi jäännöspitoisuusnäyte jokaista 100 m²:n suuruista puhdistettua aluetta kohti.

3. Vähintään 30 % jäännöspitoisuusnäytteistä on analysoitava laboratoriossa, jossa näytteistä on tutkittava ainakin haitta-aineet, joita näytteen edustamalla alueella on todettu.

Mikäli kunnostustyön aikana havaitaan alkuperäisestä pilaantuneisuustutkimuksesta poikkeavia haitta-aineita, tulee myös kyseisten haitta-aineiden jäännöspitoisuudet määrittää. Analyysimenetelmän on oltava sellainen, että analyysituloksia voidaan verrata määräyksessä 1 asetettuihin puhtausarvoihin.

Poistettavien maiden luokittelu ja käsittely

4. Toimenpidealueelta poistettavat maat on luokiteltava kuormakohtaisesti kenttämittaus- tai laboratoriomittausmenetelmän avulla kunnostuksen yleissuunnitelman mukaisesti ja seuraavasti:

- Pilaantumattomaksi maa-ainesjätteeksi, jos haitta-ainepitoisuudet maa-aineksissa alittavat asetuksen mukaiset kynnyksarvot.
- Pilaantumattomaksi maa-ainesjätteeksi, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, mikäli haitta-ainepitoisuudet maa-aineksissa alittavat asetuksessa esitetyt alemmat ohjearvot mutta ylittävät kynnyksarvot.
- Pilaantuneeksi maa-ainesjätteeksi, jos haitta-ainepitoisuudet maa-aineksissa ylittävät valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) esitetyt alemmat ohjearvot.
- Pilaantunut jäte katsotaan vaaralliseksi jätteeksi, mikäli jäteasetuksen (Vna 179/2012 ja muutos Vna 86/2015), CLP-asetuksen ja komission asetuksen (2014/1357/EU) kriteerit täyttyvät.

5. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa laitokseen tai vastaanottoon, jolla on ympäristölupa vastaanottaa tai käsitellä tällaista jätettä. Kohteesta poistettava pilaantuneeksi luokiteltu maa-ainesjäte on toimitettava käsiteltäväksi tai loppusijoitettavaksi laitokseen tai vastaanottoon, jolla on ympäristölupa tai muu ympäristönsuojelulaissa mainittu lupa vastaanottaa kyseisillä aineilla pilaantuneita maa-ainesjätteitä. Mikäli vaaralliseksi jätteeksi tai pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia sijoitetaan kaatopaikalle, tulee niiden kaatopaikkakelpoisuus kyseiselle kaatopaikalle selvittää Valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 331/2013 mukaisesti.

Pilaantumattomaksi luokitellut maa-ainekset, joissa haitta-ainepitoisuudet ovat alle kynnyksarvojen, voidaan käyttää suunnitelmallisesti (esim. rakennuslupa, tiesuunnitelma) hyödyksi maarakentamisessa alueella ja alueen ulkopuolella.

Kohteesta poistettavia pilaantumattomia ja jätteettömiä maa-aineksia, joissa on koholla olevia haitta-ainepitoisuuksia (kynnyksarvojen ja alempien ohjearvojen välillä) voidaan käyttää hyödyksi kohteen kaivantojen täytöissä. Mikäli ne eivät sovellu tarkoitukseen, ne tulee toimittaa sellaiselle maakaatopaikalle, jonka ympäristölupa mahdollistaa kyseisten maa-ainesjätteiden vastaanoton. Näitä maa-aineksia voidaan hyödyntää maarakentamiseen myös muualla, mikäli siihen on erillinen lupa (esim. ympäristölupa tai valvovan viranomaisen muu hyväksyntä).

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Mahdollinen jätettä sisältävä maa-aines tulee toimittaa laitokseen tai vastaanottoon, jolla on ympäristölupa käsitellä ja vastaanottaa sellaista jätettä.

Muut määräykset

6. Ympäristötekni-
sen asiantuntijan tulee ohjata maaperän puhdistustyötä. Asiantuntijalla tulee olla hyvä kokemus pilaantuneen maaperän puhdistustyön ohjauksesta, näytteenotosta ja mittausmenetelmien käytöstä. Ympäristötekni-
sen asiantuntijan on aina oltava paikalla, kun pilaantuneeksi todettuja maita tai jätettä sisältävää maa-ainesta poistetaan työmaa-alueelta asianmukaisten siirtoasiakirjojen laatimiseksi.

7. Vaarallisen jätteen ja pilaantuneeksi luokitellun maa-ainesjätteen sekä mahdollisesta rakennus- ja purkujätteen kuljetuksista on laadittava kuorma-
kohtaiset siirtoasiakirjat, joissa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja –päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Haltijan tulee vahvistaa annettujen tietojen oikeellisuus. Vastaanottajan on vahvistettava jätteen vastaanotto sekä vastaanotetun jätteen määrä allekirjoittamalla siirtoasiakirja. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirja tai sen jäljennös kolmen vuoden ajan sen allekirjoittamisesta. Kopiot siirtoasiakirjoista on pyydettyä esitettävä Turun kaupungin ympäristönsuojelulle.

8. Pilaantuneeksi luokiteltuja maa-ainesjätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sille, jolla on jätelain (646/2011) 94 §:n mukaisen hakemuksen mukaisen kirjauksen perusteella oikeus kuljettaa ammattimaisesti Valtioneuvoston asetuksen (179/2012) liitteen 4 tunnusnumeroiden 17 05 03* ja 17 05 04 maa- ja kiviaineksia.

9. Toiminnasta ei saa aiheutua lähiympäristön asukkaita haittaavaa merkittävää haju-, melu- tai pölyhaittaa. Mikäli ilmenee, että toiminnasta aiheutuu erityisen häiritsevää haju-, melu- tai pölyhaittaa lähialueiden asukkaille, ympäristönsuojelu voi tarvittaessa antaa työaikaa tai puhdistustapaa rajoittavia tai pölyntorjuntaa koskevia määräyksiä, ellei haittaa muilla keinoin pystytä riittävästi vähentämään.

10. Ympäristönsuojelulle on varattava mahdollisuus suorittaa katselmus toimenpidealueelle maaperän puhdistustöiden aikana.

11. Puhdistustyön aloituksesta ja päättymisestä on ilmoitettava Turun kaupungin ympäristönsuojelulle. Aloitustiedot tulee käydä ilmi puhdistustyön ohjauksesta vastaavan asiantuntijan yhteystiedot sekä poistettavan maa-
ainesjätteen toimituspaikat. Työn aikana muuttuvista tiedoista on myös ilmoitettava. Työnaikaisten riskien hallinnasta ja työsuojelusta on ennen puhdistustöiden alkua laadittava suunnitelma. Suunnitelma tulee pyydettyä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

12. Alueen maaperässä olevien mahdollisten jätteiden (esim. asfaltti, betoni- ja tiilijäte) käsittelyssä on noudatettava Turun kaupungin ympäristönsuojelun ohjeita.

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

13. Mikäli kaivantoihin kertyy kaivutyötä haittaavaa vettä siinä määrin, että vettä joudutaan poistamaan, tulee poistettavan veden mahdolliset haitta-ainepitoisuudet selvittää laboratorioanalysein ja vesi toimittaa tarvittaessa käsiteltäväksi toiminnanharjoittajalle, jonka ympäristöluja sallii kyseisen jätteen vastaanottamisen.

Mikäli vettä aiotaan esikäsitellä ja/tai mahdollisesti johtaa jätevesiviemäriin tulee sopia asiasta Turun kaupungin ympäristönsuojelun ja Turun Vesihuolto Oy:n kanssa.

Mikäli vettä aiotaan esikäsitellä ja/tai mahdollisesti johtaa hulevesiviemäriin tulee asiasta sopia Turun kaupungin ympäristönsuojelun ja kaupunkirakentamisen kanssa.

14. Alueelta poistettavat pilaantuneet maa-ainesjätteet tulee kuljettaa mahdollisimman pian maa-ainesjätteiden vastaanottopisteeseen tai käsittelylaitokseen. Mikäli kiinteistöltä kaivettuja pilaantuneita maa-ainesjätteitä joudutaan kuljetusteknisistä syistä varastoimaan kunnostusalueella, tulee ne säilyttää peitettynä. Pilaantuneita jätteitä ei saa varastoida kunnostusalueen ulkopuolella.

15. Ympäristönsuojelu voi puhdistamiseen liittyvien ennalta arvaamattomien seikkojen perusteella antaa asiassa täydentäviä ohjeita tai määräyksiä.

Raportointi

16. Maaperän puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti, joka tulee toimittaa Turun kaupungin ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi 3 kuukauden kuluessa siitä, kun puhdistustyö on loppunut. Raportista tulee käydä ilmi, miten päätöksessä asetetut määräykset ovat toteutuneet ja onko kohteessa tarvetta jatkotutkimukselle tai -tarkkailulle. Puhdistuksen loppuraportti on liitettävä myös kohteessa rakennettaviin rakennusten tai kiinteistöjen huoltoasiakirjoihin tai vastaaviin.

Perustelut

Maaperän puhdistamista koskevan asian käsittelyssä ja menettelyssä sovelletaan ympäristönsuojelulakia. Maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä ilmoitus viranomaiselle.

Määräyskohtaiset perustelut

Päätöksessä tavoitearvot on määritetty niille aineille, joille kiinteistön tulevaisuudessa käytössä on tehtyjen tutkimusten perusteella ollut tarpeen asettaa puhdistustaso. Puhdistustaso yleisellä tasolla on asetettu VNA 214/2007 mukaiseen alempaan ohjearvotasoon. Määräyksessä asetetaan maaperätutkimuksen – ja kunnostuksen epävarmuustekijöiden vuoksi myös muille mahdollisille kunnostuksen aikana havaittaville haitta-aineille tavoitetasoksi alemmat ohjearvot. (Määräys 1).

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Toimenpidealueelta tulee ottaa riittävä ja edustava määrä jäännöspitoisuusnäytteitä, jotka analysoidaan kenttämittarein ja laboratorioanalysein. Riittävä määrä näytteistä analysoidaan lisäksi laboratoriossa, jotta voidaan varmistua tehtyjen kenttämittausten laadusta sekä asetettujen puhdistustavoitteiden saavuttamisesta. Näytepisteet tulee merkitä karttaan, jotta tuloksia voidaan verrata aiempiin tutkimustuloksiin. (Määräys 2 ja 3).

Maa-ainesjätteiden ja jätteitä sisältävän maa-aineksen asianmukaisen käsittelyn ja sijoituksen varmistamiseksi on annettu määräyksiä, jotta kyseisistä toiminnoista ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristön pilaantumista ja jotta jätteiden käsittelyssä toimittaisiin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Puhdistustyön yhteydessä alueelta poistettava maa-ainesjäte on luokiteltava haitta-aineiden laadun ja pitoisuuksien perusteella, jotta se voidaan toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn tai vastaanottoon. Lajittelussa tulee huomioida myös maa-aineksen sisältämät jätteet. (Määräys 4 ja 5).

Jotta puhdistustyö toteutetaan luotettavasti, tulee työtä ohjaavalla henkilöllä olla riittävä kokemus pilaantuneen maa-alueen puhdistustyön ohjauksesta ja valvonnasta. (Määräys 6).

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaiset siirtoasiakirjat ovat tarpeen mahdollisten onnettomuustilanteiden varalle sekä viranomaisvalvontaa ja vastaanottavan tahon toimenpiteitä varten (Määräys 7).

Jätelain 29 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan maa-ainesjätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on jätelain 94 §:n mukaisen jätehuoltorekisteriin merkitsemisen perusteella oikeus kuljettaa kyseistä jätettä. Pilaantuneet maat ovat Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) liitteen 4 tunnusnumeroiden 17 05 03* ja 17 05 04 mukaisia jätteitä. (Määräys 8)

Maanvaihtotoimenpiteestä saattaa syntyä haittaa alueen ympäristössä asuville, jolloin voi olla tarpeen antaa tarkempia määräyksiä haittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. (Määräys 9)

Työmaakatselmus tulee tarpeen mukaan järjestää viranomaisvalvontaa varten sekä mahdollisten käytännön puhdistustyöhön liittyvien seikkojen täsmenämiseksi (Määräys 10).

Puhdistustyön aloituksesta ja loppumisesta tai suunnitelmien muutoksista on ilmoitettava viranomaisvalvontaa varten. Puhdistustyöhön saattaa liittyä terveysriskejä, joihin tulee varautua ennalta. (Määräys 11).

Puhdistustyössä saattaa syntyä muuta jätettä kuin maa-ainesjätettä, jonka käsittely saattaa edellyttää erityistoimenpiteitä. Kaivantoihin mahdollisesti kertyvä haitta-ainepitoinen vesi tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn tai esikäsitellä ennen viemäriverkostoon johtamista ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Asiasta tulee kussakin tapauksessa sopia erikseen, kun tiedetään veden soveltuvuus esitettyihin käsittelyihin tai johtamiseen. (Määräys 12 ja 13).

Kuljetusta ja välivarastointia koskeva määräys on annettu ympäristöhaittojen leviämisen estämiseksi. (Määräys 14).

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristön-
suojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö

51

06.10.2020

Puhdistustyön aikana voi tulla esiin seikkoja, joihin ei ennakkotutkimuksista ja suunnittelusta huolimatta ole voitu varautua, josta johtuen viranomainen voi antaa työnaikaisia ohjeita tai määräyksiä (Määräys 15).

Loppuraporttiin tulee kerätä puhdistuksen kannalta oleelliset tiedot, jotta puhdistustyön lopputulos voidaan arvioida. Raportissa esitetään sellaiset työn toteuttamiseen liittyvät tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida, onko puhdistushanke toteutettu ilmoituksen ja siitä annetun päätöksen mukaisesti. Kohde-raportista tulee selvittää muun muassa jäännöspitoisuudet karttaliitteineen. Maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista (Määräys 16).

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011)

Jäteasetus (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013)

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 31.12.2025 asti.

Ilmoituksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Turun kaupunginvaltuuston vahvistaman ympäristönsuojeluviranomaisen tak-san perusteella ilmoituksen käsittelystä peritään 1300 euron maksu.

Liite 1

Toimenpidealueen sijainti kartalla

Olli-Pekka Mäki
ympäristönsuojelupäällikkö

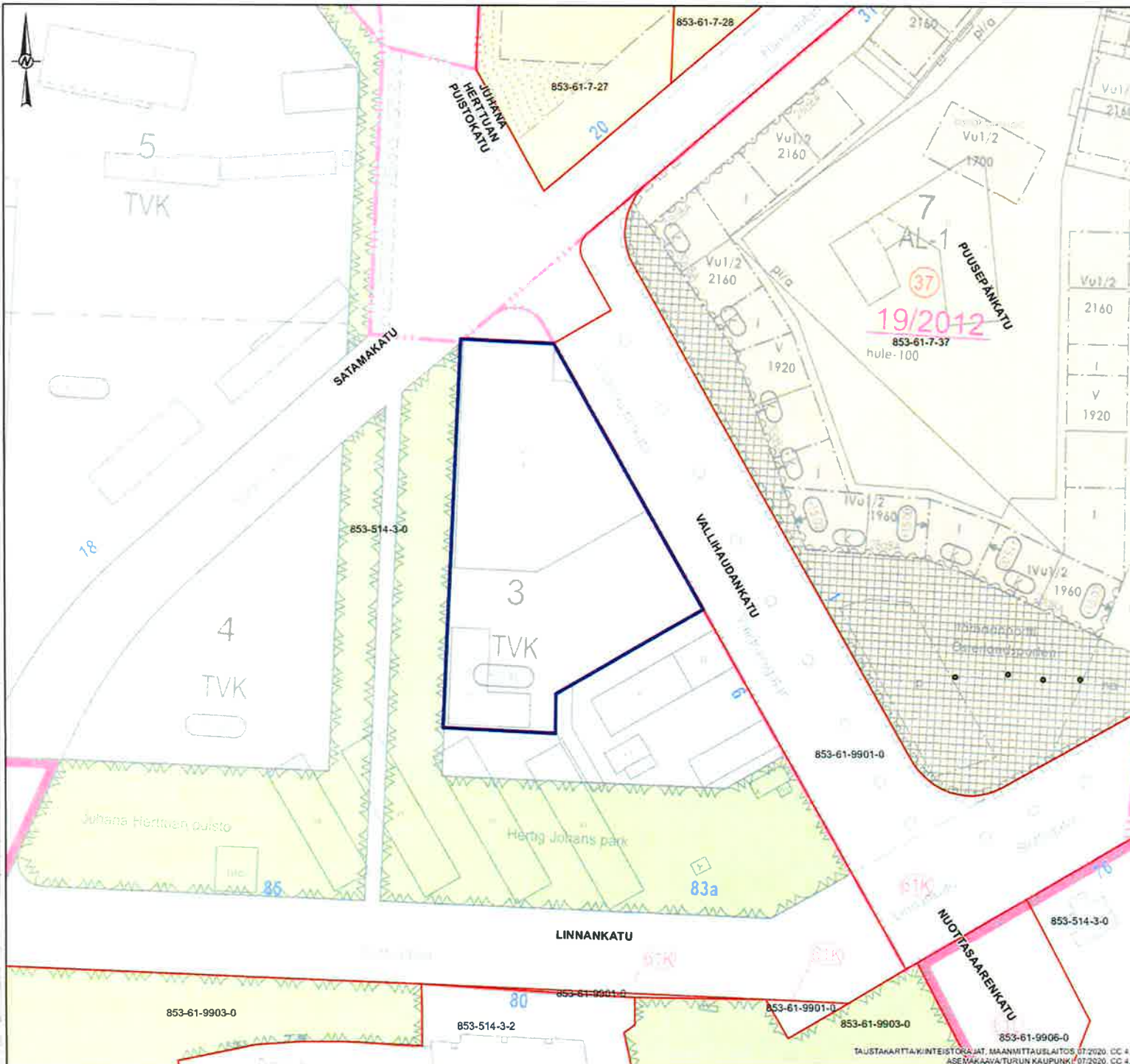
Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjes-tyksessä kuin pääasiasta. Valitusoikeus on ympäristönsuojelulain 191 §:ssä mainituilla tahoilla.

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Jakelu

ao Kiinteistö Satamaportti Oy
tied Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
tied Rakennus- ja lupalautakunta

INDEKSKARTTA

MERKINNÄT

- KOHDE
- KIINTEISTORAJA

HUOMIOITAVAA

VIITE

ASIAKAS
NCC OY

PROJEKTI:
NCC TURKU VALLIHAUDANKATU
VALLIHAUDANKATU, SATAMAKATU, TURKU
PIMA-ILMOITUS

SISÄLTÖ
PIMA-ILMOITUKSEN KOHTEENA OLEVA ALUE

KONSULTTI	WWW:PP	2020-07-28
	LAATINUT	NHY
	SUUNNITELLUT	NHY
	TARKASTANUT	MST
	HYVÄKSYNYT	MST

PROJEKTI NRO: 20147423 DOK NRO: 0001 Rev: PÄIV NRO: 1

TAUSTANARTIKKINTEISTORAJAT, MAANMITTAUSLAITOS, 07.2020, CC 4.0
ASEMAKAAVATURUN KAUPUNKI, 07.2020, CC 4.0

Kaupunkiympäristötoimiala, ympäristönsuojelu
 Ympäristönsuojelupäällikkö

06.10.2020 § 51

9053-2020

Valitusoikeus	<p>Päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella. Asian käsittelystä perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiaan.</p> <p>Valitusoikeus on:</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="352 461 421 510">1)</td> <td data-bbox="421 461 1528 510">asianosaisella</td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 510 421 595">2)</td> <td data-bbox="421 510 1528 595">rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät</td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 595 421 645">3)</td> <td data-bbox="421 595 1528 645">toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät</td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 645 421 694">4)</td> <td data-bbox="421 645 1528 694">Varsinais-Suomen ELY-keskuksella (valtion valvontaviranomainen) sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella</td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 694 421 748">5)</td> <td data-bbox="421 694 1528 748">asiassa yliestä etua valvovalla viranomaisella.</td> </tr> </table>	1)	asianosaisella	2)	rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät	3)	toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät	4)	Varsinais-Suomen ELY-keskuksella (valtion valvontaviranomainen) sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella	5)	asiassa yliestä etua valvovalla viranomaisella.
1)	asianosaisella										
2)	rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät										
3)	toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät										
4)	Varsinais-Suomen ELY-keskuksella (valtion valvontaviranomainen) sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella										
5)	asiassa yliestä etua valvovalla viranomaisella.										
Valitusviranomainen	<p>Hallintovalitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle</p> <p>Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa</p> <p>Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., 65100 Vaasa</p> <p>Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi</p> <p>Sähköinen asiointi: Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Faksinumero: 029 5642 760</p> <p>Puhelinnumero: 029 5642 780 (kirjaamo)</p> <p>Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: päivittäin klo 8.00 – 16.15</p>										
Valitusaika ja sen alkaminen	<p>Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista.</p> <p>Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p>										
Päätöksen antaminen	<p>Päätös on annettu tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja kuulutettava asiakirja yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla 07.10.2020</p>										
Valituksen muoto ja sisältö	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa myös sähköisesti..</p> <p>Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos päätös valitukseen voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, tulee ilmoittaa myös sähköpostiosoite.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.</p> <p>Valitukseen on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. 										

Oikeuden- käyntimaksu	Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi tai asia aineellisia kysymyksiä osaksikaan ratkaisematta palautetaan alemman viranomaisen käsiteltäväksi tai siirretään toimivaltaiselle viranomaiselle. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä mainituissa asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija. Maksu on valituskirjelmäkohtainen.
----------------------------------	---